

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 2. Porrò unum est necessarium. Veritas Veritatum his contenta
Christi verbis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA SECUNDA.
HOSPITIO MARTHA DOMINUM
EXCIPIT.

Factum est autem dum irent & Ipse intravit in quoddam castellum, & mulier quaedam Martha nomine, excepit illum in domum suam, & huic erat Soror nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius. Martha autem sat agebat circa frequens ministerium quae stetit & ait: Domine non est tibi cura quod Soror mea reliquit me solam ministrare? dic ergo illi ut me adjuvet. Et respondens dixit illi Dominus, Martha Martha sollicita es & turbaris erga plurima. Porro, unum est necessarium: Maria optimam partem elegit quae non auferetur ab ea. Luc. 10.

VERITAS PRACTICA.

Veritas Veritatum, his contenta Christi verbis:
Porro, unum est necessarium.

RATIO petitur ex triplici sensu quo una Veritas potest dici praecipue Veritas Veritatum, qui cum multiplex sensus aperte reperitur in illa Veritate proposita, sum ipsa etiam aperta patebit Veritas; & quam sit una in praxi pra omnibus maximè utilis & necessaria, constabit evidentius.

Non erit autem in hoc discursu alia punctorum seu partium distributio, quam per ipsius triplicis sensus sive rationis explananda subiectionem.

I. PUNCTUM.

PRIMA Ratio seu primus sensus quo haec celeberrima Domini sententia, *Unum est necessarium*, verè dici potest Veritas Veritatum, hic est; quòd sit omnium Practicarum excellentissima, & velut finis quo spectant aliae Veritates. Certum est enim Finem inter causas esse praecipuum, & Causam causarum posse dici hoc sensu quòd ceteras omnes causas in effectum adducat, & sui gratia promoveat. Sic planè hoc unum illud à Christo dicitur necessarium, finis est quòd aliae tendunt Veritates, finis ipse est hominis. ipsa salus aeterna est, ipsa beatitudo caelestis est, Deus ipse est aliquando possidendus; sive quòd eòdem spectat quando

Haynesius pars quarta.

hic peregrinamur à Domino, studium & cura est nostrae salutis & perfectionis consequendae. Licet enim primo videatur Dominus Martha loquutus de uno cibo necessario, ne de multis esset sollicita & turbata, tamen dubitari non potest quin altius sermonem suum evexerit, & de illo uno intellexerit, *Vbi unum sunt Pater, Filius & Spiritus sanctus*, ut ait sanctus Augustinus. Quorsum enim consequenter dixisset de Maria quòd optimam partem elegerit? Quid affinitatis inter unum cibum corporalem & optimam illam partem? Quid aliud pars illa est optima quàm studium attentius inhaerendi Deo, suaeque perfectionis comparandae? Quid porro aliud in Martha reprehenditur quàm nimia sollicitudo quae inde ab illo studio perperam avertabatur? Non enim ministerium eius arguitur; nam quid dignius quam ministrare Christo? Sed modus ministrandi taxatur qui tantò magis ab illo uno necessario quòd est vacare Deo & saluti, recedebat, quantò in plures & diversas curas distendebatur. Una erat habenda cura id unum agendi quòd agendum volebat Dominus, & non aliud Volebat autem aliquid aliud Martha, vel alio modo quàm vellet Dominus: sicque propterea sapienter arguitur. At Maria Soror eius uno velut cibo contenta erat quo pascabatur à Domino, & quo solo se pasci videbat Dominum velle; unde & pra Martha commendatur, atque hoc unum esse necessarium pronuntiatur, sic unum scilicet velle quòd velit Deus; quia sine hoc uno nihil profunt cetera; & nisi ad hoc referantur ut Dei voluntas

G g luntas

luntas fiat, & salus æterna comparetur, vana sunt omnia, casta, inutilia, noxia; *Quid enim prodest homini si universum mundum lucretur, anima vero sua detrimentum patitur?* Hoc unum autem sine aliis sufficit, nam qui Deum sic possidet ut illo possessore beatus sit, quid illi de se potest, cum beatitudo sit aggregatio bonorum omnium? *O veritas Deus, fac me unum tecum in Charitate perpetua. Tades me sepe tam multa legere & audire. In te est totum quod volo & desidero.*

L. 1. de Imit
Chr. 6. 3.

II. PUNCTUM.

SECUNDA ratio sive secundus sensus quo Veritas Veritatum illa dicitur quæ Unum illud necessarium ad praxim vocat, hic est, quod una illa praxi, seu una illa Veritate ad praxim revocata, totum id simul universum efficiatur quod per alias practicas Veritates particulatim contenditur. Habent videlicet alia singulæ Veritates suum particulare objectum circa quod animos nostros commovent, vel à contrario revocant. Habent Veritates humilitatis illud ipsū quod sibi humilitas objectum statuit, sicque de cæteris Veritatum & Virtutum actibus facile potest intelligi. At nostra hæc Veritas, *unum est necessarium*, nullis certis definitur limitibus, sed ubique regnando & imperando, quidquid in praxi occurrat vel abstinendum vel sustinendum vel agendum, id velut suum & proprium statim in opus redigit, sive ad humilitatem spectet, sive ad misericordiam, sive ad aliam quam ex omnibus voles virtutem. Totum hæc una complectitur, de singulis una decernit & iudicat; *Unum est*, inquit, *necessarium*, quid mihi est igitur curæ divitias comparare? quid mihi gaudij si adsint? quid mœroris si desint? Porro, *unum est necessarium*, non me igitur multum movet iste honor exhibitus, aut illata injuria. Non me amicorum copia vel inopia, quæ nihil eò spectant. Quidquid denique vel paupertas, vel humilitas vel religio vel quævis alia seorsum Virtutis ac Veritas suggerat, totum hoc conglobatum hæc una proponit Veritas, dum hoc Unum proponit quod unum est necessarium, unde Veritas Veritatum tam verè dicitur quam verè alias in praxi Veritates complectitur. Nec minus de hoc uno dici potest quam quod Parentes Tobia de illo suo filio: *Omnia simul in te uno habentes, te non debuimus dimittere à nobis!* Quod ut melius adhuc intelligatur, adverte hunc esse præcipuum finem & effectum Virtu-

Tob. 10.

tum & Veritatum omnium, ut affectus nostros regant, & in id unum dirigant quod à nobis velit Deus, quod quanto brevius & efficacius fieri poterit, tanto id suavius & optabilius fiet. Sic autem fit per hæc praxim quæ his verbis redditur, *unum est necessarium*, quorum sola verborum prolatio favente Deo, totum compescit animum nec ultra vagari sinit liberius. Sunt enim verba hæc, quasi quæ dicuntur Sacramentalia, quæ id quod dicunt efficiunt, nam sicut revera est unum necessarium in quo sit acquiescendum, sic quando id pronuntiatur, & creditur, statim effectus sentitur, & totus in eo uno animus conquiescit. *Ex uno verbo omnia, & unum loquuntur omnia; & hoc est principium quod loquitur nobis. Nemo sine illo intelligit aut iudicat. Cui omnia unum sunt, & omnia ad unum trahit, & omnia in uno videt, potest stabilis corde esse, & in Deo pacificus permanere.* Sic scribit Author de Imitatione Christi, sic & verus Christi sentit Imitator.

L. 1. de Imit
Chr. 6. 3.

III. PUNCTUM.

TERTIA denique ratio seu tertius sensus quo hæc Veritas Veritatum censenda est, sic aptè concepitur ut dicas hæc esse cæterarum omnium propugnatricem Veritatum quæ ad praxim spectant. Nisi enim hæc adesset, & opportunum singulis afferret subsidium, vix ullæ practicæ subsisterent Veritates, vix ulla praxis ederetur. Nam cum ad singulas in opus exercendas paratum semper habeat aliquid mundus, caro ac dæmon, quod contra suggerant & objiciant; nihil porò est ad omnium tela hostium retundenda potentius quàm si æquè paratum hoc habeas, *Porro unum est necessarium.* Quid enim objiciunt inimici validius quam cum præsentant ipsas vitæ necessitates quas Veritatum praxi impetit & enervat; *Necessarium* quippe est, inquit, vivere; ad vitam autem necessariæ sunt opes, & domesticæ facultates, ad has verò vel acquirendas vel conservandas necessariæ sollicitudines, curæ & studia; nec proinde tantum omni superest & animi quantum devotio, pietas & aliæ religionis Virtutes exigent. Opus est etiam fama, & gloria nisi velis infamem vitam vivere quod ipsa morte est intolerabilis. Necessariæ præterea sunt illæ artes quæ vel mechanicæ vel liberales dicuntur: Quis enim vivat nisi genus aliquod vivendi suscipiat? Et quanta in quovis vivendi genere sunt necessaria

faria

faria quorum defectu planè deficias? Quas enim vitæ necessitates tanto ardore natura urgeat, quanto ipsam amat vitam, quis non videat inde singulas expugnari Veritates quæ vitæ secundum Evangelicam Institutionem degendæ modum, non secundum carnem aut mundum doceant? Quid hinc porro agat pugil Christianus? quid tot implicatus necessitatibus cogitet, quò se tot cinctus hostibus vertat, quo se scuro propugnabit, quæ salutis galea, quæ lorica tutabitur?

Audiat porro audiat quid loquatur Veritas, & ipse hanc liberè Veritatem loquatur, Porro unum est necessarium, & hoc quoque est fortior. Hoc enim quicquid intelligit quod loquitur, uno verbo negat omnes illas præteritas necessitates quas ita mundus urget, ut quasi mundus non esset nisi hæc adessent quæ vocat necessaria. Nam si revera unum est necessarium, nec ipsa vita temporalis est necessaria, quæ non est illud unum quod unum est necessarium. Si autem vita non est necessaria, quid fama, quid divitiæ, quid artes, quid alia demum omnia quæ sunt tantum ad vitam necessaria? Quis dicat mortuum his egere quibus vivitur, cum non vivat? Eito his vero egeat, ut vivat quisquis vivit; sed si viventi non sit necesse vivere, quis dicat esse aliam magis ipsi necessariam quam si non viveret?

Sublata igitur necessitate vitæ, corrumpat omnino necesse est alia quævis necessitas, sicque deficient qui has obijciunt Veritatibus excendendis necessitates, atque ita Veritas in sua praxi propugnatur, & ipsa denique Veritas quæ cæterarum est fidelissima propugnatrix; Veritas Veritatum dicatur, prædicetur, colatur & prævaleat, sitque illa Veritas de qua in tercio Elidræ quidam dixit: *Et Veritas manet & invalescit in æternum, & vivit & obisnet in sæcula sæculorum. Nec est apud eam accipere personas, neque differentias: sed quæ iusta sunt facit omnibus, iniusta ac maligna, & omnes benignantur in operibus eius. Et non est in iudicio eius iniquum, sed fortitudo & regnum & potestas, & majestas omnium ævorum. Benedictus Deus veritatis. Et desit loquendo, Et omnes populi clamaverunt & dixerunt: Magna est Veritas, & prævalet.*

Nec dicas, si hæc ita sunt, abijciendam esse omnem vitæ curam, & earum rerum sollicitudinem quæ non sunt ita quidem necessariae sicut

illud Unum necessarium, sed tamen ita debent à nobis curari ut si cura desit, nostro de simus officio. Non hoc inquam sequitur sentiendum & dicendum: Nam debetur cura, ut certè debetur rationabilis & ordinata vitæ conservandæ & officij persolvendæ, tunc cura illa comprehenditur sub illo necessario, quatenus non aliter consideratur debet talis sollicitudo, quàm ex divina voluntate sic ordinante: nam si contra vel præter illum divinæ discretionis & voluntatis ordinem, cura vitæ vel cuiuscumque officij te premeret, tunc inordinata esset, tunc peccatum esset, & tunc rectè concluderes talem esse curam abijciendam sicut expressè Dominus: *Attendite, inquit, vobis, ne forte graventur corda vestra in crapula & ebrietate & curu huius vite.* Luc 21.

Neque verò tantum ita propugnat alias Veritates hæc nostra Veritas ut ab actibus suis non retardentur, sed eorum præterea reddit actus tam frequentes, tam sublimes & tanti ponderis ac valoris, ut inde quod est in Sanctis gratiæ & in Beatis gloriæ, magnificentius, totum hauriatur & penitus communicetur, ut declaratum est in 3. p. in Festo Assumptionis Beatilissimæ Virginis, ubi hæc demonstratur Veritas.

Quod unum est in Assumpta Virgine gloriosius, hoc est assumptum ex illo Uno necessario, de quo Christus.

Videri etiam debet in eadem parte, Fer. 2. Hebdom. 21. ubi hæc patet Veritas:

Si quod creditur necessarium petenti desit, credendum potius non illud esse necessarium, quam quod petenti desit.

Affinis est & illa quæ habetur in 1. parte, Die 6. Decembris.

Numquam melius sibi providet fidelis Dei servus, quàm si nihil sibi retinens totum se Domino, suaque omnia consecret.